

דברי הכפר

לכל עצי הון

לכל עצי הון בליל הספר
צו גוֹעִי כאון העקורים
את צוֹקִים האֶקְזֵרִי:
לא בְּכִי, לא צֶעֶר,
כי אֶף לְקֶלֶב וּפְרִיחַ וְשֵׂאת הַפְּרִי.

לכל הנצנים תיחוסים
הערוגות הרמוסות הורישו
את סִדְעֵי הַאֲדָקָה -
לכסות בְּרֶקֶק שלומים
ובְּסֻרִיחָה חִכְלָה וְאֲדָקָה.

ולעננים - הקסר סָר וְלא דְמָעָה,
ולחיים - סָסן בְּרֵעִין בְּאֲדָקָה,
וקשור שְׂבִילִים נֶחֱקוּ בְּמַסְלֹלִים,
ושׁוֹב קֶשׁוֹף אֶל אֶפֶס נְעֻלָּם.

כנ"ה

מס. 842

ה' בכסלו תשמ"ד
11.11.83

כפר הנשיא

מהי המשמעות?

רבותי, נברך! על הגשם הראשון, שלמרות הכמות המיזערה נתן חומר רב לכתיבה.

*** קרה נס - את הכותנה, את כל השטח, הספיקו לקטוף עד לדונם האחרון כ-24 שעות לפני הגשם! פרטים על היכול, טונה לדונם, טיב וכו' עדיין שמורים אצל רוי.

*** בפרוייקט המים (זה על הירדן) הסיפור פחות משמח. ברוס מסר שעקב הגשם היו צריכים להפסיק את חפירת המאגר, שכמעט הושלמה. אבל הוא מזמין את החברים לבקר באתר בכל זאת - בין החבושים. בעוד זמן קצר, במזג-אוויר יבש, אפשר היה לסיים את כל העבודות העיקריות, כגון בניית תחנת המשאבה והנחת כל הקווים והוא, ברוס, נשמע אופטימי בהחלט.

*** גם יגאל לא התרגש מן היורה. הבוץ לא מפריע לאנשיו לסיים את החפירות, כי עובדים ליד הכביש של גני הילדים. עוד שבוע וגמרנו - והבוץ שנשאר אחרי זה - הוא כנראה הבעיה שלנו!

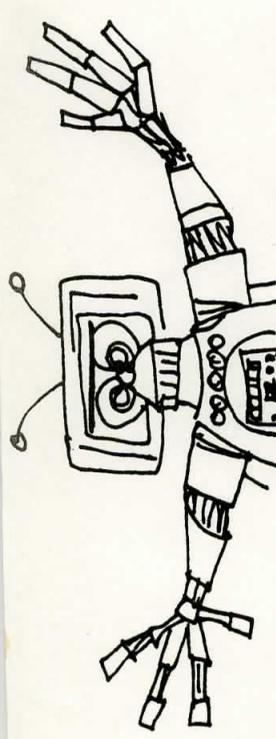
*** אך נחזור כמה ימים אחורה. ראיתי כמו עיני איך שחיימקה מנקה את המדרכות ליד ביתו. אומרים לי, שאולי זה היה חלק ממיבצע שיפוץ המדרכות לקראת חזרתו של מיכאל ד. - - לבטי ולמיכאל - ברוכים החוזרים ושתהיו בריאים.

*** ביום א' שיחקה קבוצת הכדורסל שלנו נגד מעיליה (כפר ערבי-נוצרי ע"י כברי). מזמן לא שרר מתח כזה במגרש וביציעים. הושמעו ביטויים שהקהל השמרני והמאופק שלנו לא רגיל להם. העיקר, ניצחנו - אבל במאמץ רב.

*** סיפור מן החיים במפעל. רכשנו מכונת "רובוט" מיפן - ובמועד הנכון הופיע גם טכנאי יפני, להדריך את החברים במחלקת עיבוד שבבי. אבל אליה וקוץ בה - היפני לא מדבר מילה אנגלית (כמובן גם לא עברית). לשמחתנו נתלווה אליו טכנאי ישראלי, אך להפתעתנו הוא לא מדבר או מכין אף מילה יפנית! איך אפשר בכל זאת? - שאלתי. ענו לי שכולם מדברים "שפת המכונה". איך שהוא, יש לי הרגשה מוזרה שאולי היפנים "סידרו" אותנו ושלחו גם טכנאי-רובוט!?

*** איחולי החלמה מהירה לאיזי, שהפעם נדד לרמב"ם, לגל וייסבורט - גם הוא ברמב"ם, וליאיר בן-זאב הקטן אשר שוכב בצפת.

*** ביום ג', בשעות בין 2.30-4.30 אחה"צ ביקרה אצלנו קבוצה של חברים מאילת-השחר, שהם חברי "מועדון פלוס". כ-40 חברים וחברות, בגיל 60 ++, סירו במפעל, ראו את שיכונני הפרוייקט (הישן) ושוחחו על כוס קפה במוע-דון. האירוח היה בידיים הנאמנות של ועדת הגיל המבוגר שלנו - זהמפגש היה מוצלח ומועיל, ז.א. למדנו זה מזה. במשך השיחה ישב חבר מבוגר מאוד מאילת-השחר מול מיק שלנו - ולוחש לי באוזן: "החבר הזה נראה לי כל-כך מוכר - האם הוא היה תלמיד בבית-הספר באילת?"

*** טוב היה לראות שוב את שאול סמברג על הרגליים, אחר תקופה כה ארוכה של שכיבה בבית.

*** לסיום אני רוצה להגיד מילה טובה לחברים ולצעירים, שהכינו והגישו לנו ערב נחמד לכבוד המתגייסים והמשתחררים. לא היה זה מן המשימות הקלות דווקא באותו ליל שבת של האסון בצור. אבל התגברו על המרה השחורה, וכתמיד נתנו לחבריה את ההרגשה שכאן יש בית שאיכפת לו - שמסורת זאת מסורת!

שבת שלום
אל זה

ק ב ל ת ש ב ת

לכל ציבור החברים (כולל בני משק, ילדים, חיילים, אורחים, זמניים) שאינם מתכוונים להשתתף בקבלת השבת, אלא בארוחה בלבד, ולמאחרים, וגם לתורנים אשר בהגשה ובמטבח:

הננו פונים אליכם בכל לשון של בקשה
לא לעמוד ולא ללהרעיש בפרוזדור הדלפק בזמן הטכס

אנא חכו בסבלנות ובהבנה במועדון או בין העמודים ויקראו לכם לעלות לחדר-האוכל בגמר הטכס.

עיצרו לנו להנעים את השבת לכולנו!

צוות קבלת שבת

אמנות

י מ ל ה ו ל ד ת *****

13.11. דוגלס ארנולד

רפי פרנק

שרון ג'קסון

זוהר דבולט

14.11. נמרוד שוער (נכד של עמית וגרשמן)

15.11. מקס חייט

נסים בוחבוט

טל פלמה

עינת פלמה

י מ ל נ י ש ו א י ל *****

13.11. רחל ודוד פוקס

אורית ואורי כהנא

14.11. יניתה וזאבי ניצן

15.11. צילה וברק בן-רשף

16.11. קרול לופוב

דוד קולט

18.11. הרבי ג'קסון

רון פורסטר

אריאל אברומוב

שלומי אברומוב

19.11. שאול איסטון

האם ידעתם מה זה - או זו - "ג'מביה"? זהו המחסן של ג'ים, לפחות כפי אחד ממנהלי העבודה שעובד עם ברוס ב"מפעל הירדן". שם החברה שותים תה נוסח אוסטרליה, ושם גם מצאתי את ברוס, שהבטיח לצרף אותי לסיור הבוקר שלו לאורך הקווים ההולכים ונמתחים. הטלפון הנייד כבר בפעולה. "אני מצל-צל לקבלן בנצרת ומודיע לו מה מזג-האוויר אצלנו. קרה כבר פעמיים שהוא לא הופיע, כי בנצרת היתה רטיבות גבוהה!", מסביר ברוס.

הטנדר "סוברו" זז לעבר התחנה הראשונה - בריכת האגירה שבלעה את שטח החרובים (לחובבי חרובים נותרה שורת עצים אחת). הביצוע מפגר מעט אחרי התוכנית המקורית, כי לא חישבנו נכון את קשיי השטח. בהתחשב בתנאים הטו-פוגרפיים, מתקדמת העבודה יפה מאוד. "מזל שהחורף לא מקדים השנה. אנחנו זקוקים לעוד שבוע של מזג-אוויר יפה". בחפירת המאגר ובניית הסוללה מסביב עובד צוות של ארבעה מפעילים על שלושה כלים כבדים - מכבש, שופלדוזר ו-D8, מצוייד במה שנראה כמו ניבים של פיל. הם עובדים רצוף כל שעות האור - שלושה עובדים ואחד נח.

בניית הסוללה מלווה בדיקות חוזק תמידיות ע"י מכשיר איזוטופי מיוחד ש"יודע" לחשב במקום מקדם הידוק האדמה ולהלכות הדרושה, כדי להבטיח שהסוללה תחזיק מעמד ולא תגלוש לתוך הבריכה. הבריכה ודפנותיה יכוסו בחומר פלסטי, כדי למנוע חלחול. אם הכול ילך כשורה, תיגמר החפירה מחר (יום ג') והמאגר יהיה מוכן תוך שבוע.

אחרי התייעצות קצרה עם יואב יוסי, שני ראש-פינאים המפקחים, כאמור, על קטעים שונים של המיבצע, זזים הלאה. איזה יופי של בוקר. רק עכשיו משתחררת השמש מערפילי הגולן ומופיעה, כדור אדמדם, מעבר לשדרת הברושים. במזרח אין אפילו צל ענן, אבל במערב - אוי א ברוך!

פונים מזרחה דרך האבוקדו ויורדים בדרך-לא-דרך לאורך קו המים העתידי לעמק. צוקים עקורים לאורך התוואי מעידים על טיב הקרקע שבו הונח הצינור. "אתמול הכנסנו כ-3 ק"מ של צינור". כדי לשמר את שכבת הזיפות בצינורות יש צורך למלא את התעלה באדמה תחוה עד שהצינור מכוסה. הוא מונח בעומק של 90 ס"מ, כדי לאפשר עיבודים חקלאיים מעליו. תוך כמה חודשים לא ייראה הפצע שפתחנו מהמאגר ועד לירדן, לכן לאורך הקו, כל כמה מאות מטר, יוצב תמרור לסמן את התוואי. ברוס מחפש סמל לתמרורים. "משהו שיסמל את משמעות המפעל לפיתוח המשק. ממטרה או צמח כותנה". אני מציעה ווקי-טוקי או כוס תה. את ברוס זה לא מצחיק. ברצינות, חברים - אם יש למישהו הצעה-רעיון לסמל למפעל הירדן, אנא התקשרו עם ברוס.

חוצים את העמק. "כאן היה הקטע היחיד של כמה מאות מטר אדמה נקייה", מעיר ברוס. באמת מעניין לראות את ההבדלים בטיב הקרקע כאן. עד לנקודה מסויימת אדמה תחוה, שחורה, ופתאום - ללא הבדלי גובה - ללא מעבר, שוב התערובת המוכרת של חיזרה, אבנים, סלעים, צוקים. "כאן היה קטע של 400 מטר של חציבה ממש! ה"באגר" עבד מצוייד בפטיש ענקי." מאתיים מטר של צינור נותרו עוד בחוץ. מחר יגיע עוד "שופל", לזרז את העבודה. עובד גם צוות של רתכים.

באתר ליד הירדן שומרים 24 שעות ביממה, בעיקר על פעולת המשאבה (שתפקידה יוסבר להלן). כאן אנחנו פוגשים גם בקבוצת הבניין הטובאית "שלנו", המקימה את המכון למשאבה הגדולה.

כעת רואים שם מין כלוב עופות ענקי, ההולך ונארג במין אריגה מסור-בלת מחוטי ברזל ארוכים, מונח על בסיס בטון, בבור בעומק של כ-5 מטרים. הברזלים מתנענעים ברוח יחד עם הסוף. ברוס מקרב אותי לבור. "את רואה?" הוא מצביע על קילוח דק אבל תמידי של מים זורמים בצידי הבור. "ממש מעין קטן. מי-התהום כאן גבוהים מאוד ואם לא היינו שואכים אותם מן הבור יום ולילה, היתה האדמה הרטובה מידרדרת שוב לתוך הבור. זה קרה לנו בהתחלה."

אני חוצה את השטח אל שפת הנהר. החאן העתיק כבר לא ראה שנים רבות פעילות קדחתנית כזאת. זיק כחול וצריחה צורמנית. שלדג עובר ביעף. הזרימה חזקה כאן גם בימים אלה של סוף הקיץ. "הקמנו פה סכר קטן. באגם שנוצר המיפלס נמוך יותר." ברוס עומד מאחורי. אני נזכרת ב"פיקו הבונה" שקראתי לילדים בזמנו בכיתה ב'.

בעוד יומיים תבצע היציקה בבור ועל פני השטח תבצבץ רק המשאבה.

כנסים לטנדר ומתחילים בעלייה המאומצת לעבר המשק. גם בדרך פועל מכשיר הקשר ללא הרף. כשיש קושי בתקשורת, מתווכת שרה ד. ממשרדה. ברוס מוסיף פרטים לתמונה.

"אורך הקו 4,100 ק"מ וכאמור, מקווים לסיים את המיבצע תוך שבוע. לאורך הקו נתקין נקודות השקיה לצאן, כי הצינור עובר דרך שטח המירעה. יום עבודה של כלי כבד עולה 27,000 ש" וולכן חיוני לא לבזבז אפילו כמה דקות. עבודתו של ברוס היא לתאם בין הצוותים השונים, לדאוג שכל החומרים והכלים הדרושים יהיו במקום הנכון בזמן הנכון, שלא יעמוד כלי מחוסר דלק; לתקן את המשאבה הסרבנית. הצוות כולל 14 איש כעת, בשלושה מוקדים. "עכשיו אני כבר מכיר את כולם", מחייך ברוס, "על מי שאפשר להשפיע ע"י טפיחה על הכתף ושבחים, ואת מי צריך לדחוף בצעקות. היום כבר שקט, אבל היו ימים של טירוף ממש, כשחפרו בו-זמנית במאגר וליד הירדן ומשאיות הגיעו עם אדמה נקיה וחומרים. כל נסיעה למשק, להביא פריט נשכח, פירושה בזבוז שעה שלמה כמעט. עלי להיות תמיד צעד קדימה, לחזות בעיות, לאלתר פתרונות."

כשחוזרים למאגר, השמש כבר עלתה לזווית של 45° . המכבש כובש. השופל מרים אדמה. הדחפור מדחפר.

שלוש שעות יותר מאוחר ניתן גשם שוטף על האיזור שלנו. בשעת הכתיבה עדיין לא ידוע, אם יעכב את סיום המיבצע.

א נ ג ה

ה'תשנ"ו אביב 38

הימים האלה

קם אדם בבוקר ופותח את הרדיו לשמוע את מהדורת החדשות של שעה 6.00, ואם הקריין מדבר רק על זעזועים בבורסה, בחירות בארגנטינה, הפסד לשלמה גליקשטיין ורוגזה של ממשלת בדיטניה על פלישת האמריקאים לאי גרנדה, הוא הולך לעבוד בלב קל. ככה זה כל יום.

כאשר אומר לך עמית לעבודה - "שמעת את החדשות על פיצוץ בנייני הממשל הצבאי בצור?" - אזי היום הופך לקודר ועצוב והנך מתפלל בלב בלי הפסק "שיוציאו את כולם חיים, אפילו פצועים, אבל שיחיו...".

שישים איש ועוד אחד נהרגו בצור. האחד היה הנהג-המחבל-המתאבד וקור-בנותיו היו שני חיילים מוסלמים, שנים-עשר חיילים דרוזים, ארבעה-עשר חיילים ואנשי ביטחון יהודיים ושלושים ושניים ערבים שהיו עצורים לחקירה.

זהו טיבו של טרור! כדי להרוג את האויב מוכן הטרוריסט להרוג את בני עמו, מבלי לבקש רשות או סליחה. איפה-שהוא יירשם שמתו למען חירותו של העם הפלסטינאי ושהאשמים ברצח היו הישראלים שעצרו אותם. כך טיבו של טרור. הקיצוניים נלחמים ב"מתונים" שביניהם, כי בסופו של דבר המטרה היחידה היא להרוג ומגיע יום שלא משנה מי הוא הקורבן - העיקר שיישפך דם ושכותרות העיתונים יזעקו.

בעצם המנהיגות הפלסטינאית היא טפשה. יאסר ערפאת היה יכול לעשות את המחווה הריקה של ישיבה לשולחן ההידברות עם חוגים ישראלים רשמיים, היה יכול להכיר בעם הישראלי, היה יכול לוותר על סעיפים אחדים של האמנה הפלסטינאית, ביודעין שתמיד יהיה פלג "חרוג-קיצוני" שימשיך את המאבק, שימשיך לזרוע אימה ע"י הנחת חומר נפץ בעציצי פרחים בחנויות כל-בו. ערפאת היה זוכה לאהדת אומות העולם ובוודאי היה מקבל פרס נובל לשלום. המדינה הפלסטינאית החדשה היתה יכולה להתנער מכל אחריות ולומר "הקיצו-ניים עושים את זה" ובמידה שהיו דואגים שהחבלה וירי הקטיושות היו מבוצעים מלבנון המסכנה, לא היתה ישראל נוגעת ב"מדינה המתונה".

מי מייצג את מי?

בתוכניתו של רם עברון "זה הזמן" התרחש עוד אחד מן העימותים שהפכו לשיגרה בטלביזיה שלנו. הפעם הופיעו שני קיבוצניקים, המייצגים עמדות מנוגדות: מוטי יחזקאלי, מנהל מכון ההדרכה של אפעל, ומולו משה פלד, חבר בית-השיטה. הראשון אחראי, לפחות חלקית, לחוברת או מאמר הדרכה (המיועד/ת לעומדים בפני גיוס לצה"ל), שנשא את הכותרת "צה"ל - רע הכרחי". ואילו בר-הפלוגתא שלו מכריז על עצמו כתומך בעמדות "צומת" (ציונות מתחדשת), התנועה הפוליטית החדשה שרפאל איתן (רפול), הרמטכ"ל לשעבר, עומד בראשה.

מי שקורא את עיתון "דבר" בוודאי ראה וקרא את מאמרו של נחמן רז (ח"כ וחבר גבע), הקובע שהאמת נמצאת אי-שם באמצע. לקביעה זו אני שותף ואוסף עוד כמה הרהורים: מי שתומך ברפול בוודאי לא מייצג אותי, כי איך ניתן לסמוך על אדם שוועדת כהן ייחסו לו אדישות למתרחש במחנות סברה ושתילה ואמרה שאילולא עמד לסיים את כהונתו כרמטכ"ל, היתה מציעה להעביר אותו

4

(בינינו לבין עצמנו - המשך)
מתפקידו.

וביחס לעמדת מוטי יחזקאלי אינני מקבל את הדיעה שאומרת שצה"ל הוא רע הכרחי. כל עוד ששכנינו חושבים במושגים של השמדת מדינתנו, מהווה צה"ל צורך חיוני. גם אחרי פיצוץ בנייני הממשל בצור נראה לי שיש לשאוף להוצאת צה"ל מלכנון, אבל עם זה אסור לסרב לשרת שם.

אגב, נחמן רז מסיק מסקנה מעניינת לגבי התפישה "ראש קטן". "ראש קטן" פועל בשני הקצוות המנוגדים. מצד אחד אומר "ראש קטן" שהיות וכל המנגנון הצבאי לא צודק יש לעשות מינימום בלי לחשוב או להרגיש, ומן הצד השני יש לקבל את הכול ולכן אין צורך לחשוב או לערער.

מחשבות בבוקר סתווי

* אני מאוד מתפעם מן הדרוזים בארץ. אני מקווה שהם הוכחה חותכת לאפשרות של שני עמים, שתי דתות, שתי קהילות, שיכולים לגור אלה בצד אלה ולעבוד ולהילחם לאותן מטרות חברתיות ומדיניות. אני גם מקווה שזה נכון לגבי העדה המוסלמית בארץ.

* כל הכבוד לצוות "טל-גל" וליגאל בן-חיים וליוחנן וקבוצת הנוי. הראשו-נים דואגים לעשות עבודה יסודית במינימום של הפרעה ותוך נקיון מפתיע ואילו האחרונים מזדרזים לטאטא ולהתחיל בשיקום ערוגות ודשאים.

* היה היתה אישה נוצריה סקוטית ושמה MISS WINIFRED ANDERSON, ששלחה לי, ואחרי לעוד אי-אלה אנשים בקיבוץ זה, עיתון אנגלי, ה"אובסרבר", במשך הרבה שנים. לפני כשנתיים חדל העיתון להגיע והבנתי שהאישה, שסבלה מכל מיני מחלות, נפטרה. נהגתי לגזור את התשבצים ולשמור אותם לשעות פנאי. כרגע פתרתי את התשבץ האחרון ועלתה במוחי מחשבה, שאין האדם יודע איך יזכרו אותו אחרי מותו. אני, לפחות, המשכתי לזכור את האישה הסקוטית, אחת מחסידי אומות העולם בדרכה השקטה, עוד שנתיים אחרי מותה.

* על לימודים ברצוני לכתוב בצורה מלאה בהזדמנות אחרת, כי זה אני חייב לאוניברסיטה הפתוחה. כאן, בהערה קצרה, ברצוני להודות לכל החברים שבירכוני במזל טוב ולוועדת ההשתלמות על רכזיה השונים, שתמיד סייעו וקיבלו כמובן מאליהם שאמשיך ללמוד. אגב, איני רואה בהשגת התואר מעשה כל-כך יוצא דופן, כי אהבתי כל רגע.

א ר י ק

מחשבים ולימודים

עוד לפני כמה שנים שמעתי על התחלה של הוראת החשבון באמצעות מחשב בבתי-ספר יסודיים. שמעתי על ילדים בכיתה ג' היושבים מול מסוף של מחשב המלמד אותם חשבון באופן המותאם ליכולתם ולקצב הלימודים שלהם.

הרעיון לא היה מהפכני עבורי. הנושא של "מכונת למידה" עומד ברומו של העולם החינוכי כבר שנים רבות והוא כבר מזמן מן השלב של ויכוחים - האם מכונה יכולה להחליף את המורה - אל השלב של השתלבות המחשב בתהליך ההוראה השוטף.

היום המחשב הוא כבר נחלת בתי-ספר רבים בארץ. מאות אלפים ילדים לומדים באמצעות המחשב חשבון, עברית ואנגלית. בארץ פועלות כמה סוכנויות רציניות, המספקות מערכות של מחשבים עם לומדה (כלומר חומר הלימודים). סוכנויות אלה דואגות לתחזוקה של הציוד ושוקדות על פיתוח תוכניות לימודים נוספות ועדכונו.

בבית-הספר שלנו קיימת נטייה להיכנס לעידן המחשב, אשר יאפשר לילדים למידה אינדיבידואלית באמצעים מושכים ומלהיבים. (ביקרתי לפני שבוע בבית-ספר בצפת, בו ישבו ילדים ולמדו חשבון ליד מחשב כבר השנה השניה, וכולם היו רוצים לבלות עוד ועוד שעות בחברת המחשב).

אני מקווה שמערכת המחשב שתיכנס לבית-ספרנו בעתיד תלא רחוק תשמש את ילדי בית-הבית המוקדם בשעת הבוקר לצורך לימודי עברית, אנגלית וחשבון וכן לצורך לימוד יסודות התכנות. בשעות אחר הצהריים יוכלו להשתמש במחשבים בני הנעורים, ע"מ ללמוד את יסודות המחשב ואולי אף לקבל חיזוק במקצועות שהם זקוקים בהם לתרגול נוסף. ובשעות הערב יוכלו להיכנס לחדר המחשב חברים שירצו ללמוד תכנות או שירצו להשלים פרקים בהשכלתם במקצועות שאותם יכול המחשב ללמד.

המערכות שהכרתי עד כה מתאימות את עצמן לרמת הלומד. היושב ליד המחשב אינו יודע אפילו שהמחשב בודק אם החומר המוגש מתאים לרמתו. אם התלמיד שוגה הרבה, סימן שחסר לו חומר קודם. התכנית מאבחנת את הקושי של התלמיד ומבלי שהתלמיד יבחין בכך המחשב "מביא לו" את החומר החסר לו. ולהיפך, אם התלמיד עונה על הכול ללא קושי, התוכנית מקדמת אותו ישר לפרקים הבאים.

ללא ספק אנו חיים בעיצומה של מהפכת המחשב. ילדים הגדלים היום חייבים להיפגש כבר בגיל צעיר עם המחשב, כדי להשתלב בעולם של מחר. אני מקווה שנוכל לספק את המפגש הזה לילדינו כבר בעתיד הקרוב, ובתיאום עם בית-הספר המקומי אני לומדת ובודקת את הנושא, במגמה להביא אלינו את המערכת המתאימה ביותר בהקדם האפשרי.

תמר וולפין

מאמץ רב הצינור פתח רב

בפעם הראשונה השתתפנו במירוץ זה, שהתקיים בשבת האחרונה. השתתפו בסך-הכל בערך 150 רצים במירוץ, שהיה מאורגן היטב. מאיתנו השתתפו נורמן אנגלסברג ואנוכי בלבד.

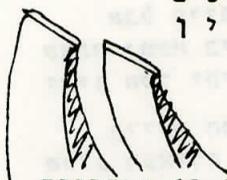
המסלול (21 ק"מ) היה נוח, למרות מספר עליות ארוכות. זינקנו מגשר-הזיו, רצנו בכיוון ראש-הנקרה ומשם פנינו ימינה לתוך שלומי. משלומי חתכנו שוב ימינה והגענו לכביש המוביל לקיבוץ כברי. עוד פניה אחת ימינה הביאה אותנו לכביש החוף בנהריה. סיימנו במועצה הא-זורית שהיא גם כניסה לקיבוץ עברון.

נורמן סיים בעברון, 20 שניות לפניי. יאיר קרני ניצח במירוץ (שנה שלישית ברציפות) לפני מתנדב אירי מקיבוץ העוגן (הקיבוץ שבו קרני הוא חבר). כנראה גינטר קול לא הגיע השנה - אז מצאו אירי אחד במקומו!

בשבת הזאת (יעני - מחר) אנו יורדים לעין-גדי, כדי להשתתף במירוץ. משום מה שינו את המסלול ובמקום לרוץ ממצדה לעין-גדי, רצים מעין-גדי עד נחל צאלים וחזרה - סך-הכך 25 ק"מ.

להת' בכבישים
א ר ו ו י

פתיחה נהיגה

השבת אפתח את הנגריה משעה 10.00 בבוקר עד 13.00 בצהריים. בשעות הללו תוכלו לחתוך עצים ולבידודים, לבנות רהיטים פשוטים (מאוד) ולתכנן לעצמכם כל קונסטרוקציה (כמעט) שתרצו.

אנו מניחים שצפוי ביקוש רב לרעיון 'הנ"ל ולכן ישנה אפשרות שלא נוכל להיענות לכל הבקשות בעת ובעונה אחת. אז אנא - גלו הבנה. נמשיך במתכונת זו גם בעתיד והודעות על כך תופענה על לוח המודעות.

אז להתראות בשבת - ולא להתנפל...

ירון וצוות הנגרים

מפתח מארחקים (ת315 ק)

המכתב הזה, כטיוטה, מונח על מכתבתי מאז הערב המרגש, שהכינו ידידינו לרגל שובני הביתה. מיד בסיומו של הערב הרגשתי בצורך לכתוב כמה דברים ישר מהלב. וכך אמנם עשיתי. כתבתי טיוטה, פרקתי מהלב מה שהיה לי לאמור, וזהו... משום מה לא קיים עדיין אצלנו שירות לחבר, אשר לוקח את רעיונותיו של החבר מן הטיוטה, מסגנן אותם, מטפל בהם יפה ומניח אותם בתא הדואר של "דברי הכפר". השירות היחיד שקיים אצלנו נראה בדמותו של אריק ארנברג, אשר הודות לנדנודים החביבים שלו הטיוטה הזאת הופכת ל"מכתב משליח חוזר אל חבריו בקיבוץ".

עברתי תקופה של שנתיים מעניינות מאוד. הגעתי למקומות ונפגשתי עם אנשים מעניינים ומפורסמים, היו הופעות ברדיו ובעיתונות, היתה עבודה מגוונת ומעניינת עד מעל לראש. כעת אני חוזר לשיגרת חיים שעבורי נקטעה לפני שנתיים, אך המשיכה במהלכה כאן בהיעדרי. בתחילה הכול מבלבל ומבלבל ויש לחזור שוב לאורח חיים שונה כל-כך, לתפקיד שבו העניין הגדול ביותר הוא המתח של החרדה: האם מכוונת שטיפת הכלים תפעל גם מחר? לחזור אל חי הקיבוץ, כשאתה במידה רבה "לא בעניינים" ובהחלט לא מעורב במידה שהיית רגיל לפני יציאתך.

אבל קיים הסיפוק הגדול. ההתרגשות מקבלת פנים חמה ואמיתית. ההרגשה שאתה נמצא בין ידידים אמיתיים מחממת יותר מאשר אורס של מכרים לרגע, דהיו אשר יהיו.

קיימת התחושה, שאתה נמצא במקום שעבר לא מעט בתקופה שחלפה. מלחמת של"ג השאירה את רישומה על החברה, ואני חש צורך ללמוד יותר את הלכי-הרוח השוררים בקיבוץ כיום. צריך גם ללמוד להתמצא בשבילי השכונות החד-שות, שאוכלוסו בינתיים, להכיר תינוקות שנולדו וילדים שהתבגרו בינתיים, ואנשים שהצטרפו לקיבוץ. כל אלה הופכים את כפר הנשיא למקום מעניין.

וכשאתה חוזר לצורת החיים שאתה מאמין בה, למקום מעניין, לאנשים וליחסים אמיתיים, לחיים של קבע, וכמובן לנוף היפהפה הנשקף מהדשא שלי, הרי אפשר לסכם את התקופה באימרה הנדושה: "היה טוב וטוב שהיה", וטוב לחזור אל ביתי אל מול גולן, בית אשר שימש לי עורף נאמן לשליחותי ושאותו ניסיתי לייצג בנאמנות בגולה, בתקווה שלא ביישתי את הפירמה.

= אריה וולפיץ

כל הזקוקים להדפסות באופ-סט
יפנו מעתה לרודני ויטהם,
ממלא מקומו של ג'קי, שיצא לקורס.

אמקריס אמכי תיקס

האם הקיבוץ הינו באמת "חממה לבינוניות"?

ברונו בטלהיים - הפסיכולוג היהודי- אמריקני - קבע בספרו על החינוך הקיבוצי "ילדי החלום", כי הקיבוץ הינו "חממה לבינוניות". על פי השקפתו יכולים להסתגל לתביעות וציפיות החיים בקיבוץ רק הבינוניים, הממוצעים מבחינת תכונותיהם וכישוריהם. בני הקיבוץ החריגים משני צידי הממוצע אינם יכולים, לדעתו, להסתגל לחיי הקיבוץ ועל כן יהיו המועמדים הראשוניים לעזיבה.

חוקרים אחרים והציבור שמחוץ לקיבוץ (וגם קצת בתוך הקיבוץ) מחזיקים בדעה קצת שונה: עזיבת הקיבוץ נעשית קודם כל על-ידי המוכשרים ביותר - הבינוניים והחריגים כלפי מטה נשארים דווקא בקיבוץ.

עד לאחרונה לא ניתן היה לאמת או להכחיש השערות אלו, כיוון שלא נמצאו נתונים מתאימים. עתה, במסגרת מחקרים שבערכו במכון לחקר הקיבוץ וגם מחוץ לו, התברר כי בינתיים לפחות, אין להשערות בדבר "עזיבת המוכשרים" או "הישארות הבינוניים בלבד" על מה שתסמוכנה: מחקר שהשווה בני קיבוץ שעזבו עם בני קיבוץ שנשארו כחברים בקיבוציהם מצא כי בין שתי האוכוסיות אין הבדל, לא ברמה הממוצעת ולא בפיזור הציונים באף לא אחד מתוך שישה תחומי הכישורים האישיים, עליהם התבקשו המשיבים לדרג עצמם יחסית לבני גילם. לעומת זאת נמצא כי דווקא "הנשארים" ביטאו התנהגות "מנהיגותית" יותר בהשוואה לבני גילם אשר עזבו בסופו של דבר. במחקר אחר התבקשו מחנכים, מורים וחברים להעריך בכמה ממדים את כישוריהם של "עוזבים" ו"נשארים". גם כאן לא נמצא הבדל בין ה"עוזבים" לבין ה"נשארים".

החוקרים הסיקו ממימצאים אלו, כי אין סלקציה שלילית מבחינת היכולת בין בני הקיבוץ העוזבים או הנשארים.

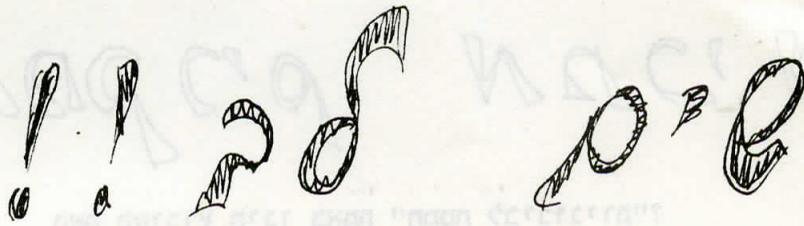
מעניין לציין, כי חברי הקיבוץ שרואיינו במסגרת המחקר הראשון ואשר באו מקיבוצים בהם עניין רמת החיים החומרית והרווחה בכלל תופשים מקום מרכזי בהתייחסות לקיבוץ - שיערו, בתשובה לשאלות, כי "אצלנו באמת עוזבים קודם כל המוכשרים יותר". הנתונים של קיבוצים אלו אמנם מרמזים על נטייה כזו, אבל היא עדיין לא היתה חזקה מספיק כדי שניתן יהיה לציינה כעובדה קיימת.

(א.ל.)

מתוך מחקרי המכון לחקר הקיבוץ

נ ר ז י כ ר ו ן

י"ב בכסלו - גב' תמר פוטש

בנסיון לענות על בקשות חברים להביא לקיבוץ

מומחים שיכולים להרצות על נושאים הקשורים

לזיקנה, הזמנו את

ד"ר זלטקיס (מנהלת מח' הגריאטריה בב"ח צפת)

היא תרצה על שאלות בריאות בגיל הזיקנה, עם דגש

על נושא הלב. במיוחד היא תדבר, איך בן-אדם

יכול לפעול, כדי להגביר את הסיכוי ללב בריא.

ההרצאה תתקיים ביום רביעי 16.11.83.

פרטים על מקום ושעה יתפרסמו על לוח המודעות.

ההרצאה מיועדת לכל הגילים.

ועדת החבר המבוגר

שאלון בנושא "השפעת ה"אסט" על חיי קיבוץ"

לתאי החברים יחולקו שאלונים בשבוע הבא, שנערכו ע"י צפנת מיפתח לצורך עבודת הגמר שלה בבחינת הבגרות. אנא השיבו עליהם והח-זירו אותם בהקדם האפשרי לתא הדואר היוצא.

בתודה מראש - צפנת (יפתח)

תחבורה ע"א בריאות

חברים פונים לפעמים למרפאה בבקשה לסידור רכב, כדי לחזור לעבודה אחרי ביקור אצל רופא או כד'.

אנו מזכירים לחברים שהמרפאה מסדרת תחבורה רק מטעמי בריאות. כל דבר אחר שינך לכתובת המתאימה.

עובדי המרפאה

מפתח לשיחות טלפון לחו"ל

ועדת החברה מחפשת חבר המוכן להיות אחראי למפתח לטלפון חו"ל ומוכן לנהל את יומן השיחות. מתנדבים יפנו בבקשה לג'ר ריפקינד.

דו"ח משיבת וועדת המשק - 4/11/83

נכחו: איבן, הרי ל', אירית ב-ח, יענקל, מיכאל כ', ג'נט ג', יוסי, גדי.
נעדרו: ברוך (במועצה).

1. מפעל המים.

הרי הסביר על המשך ביצוע מפעל המים. בשלב זה כמעט והושלם המאגר התפעולי, בסוף הקו, בגבעת תל-רומן. כמו כן, כמעט והושלמה הצנרת בין מקור השאיבה בירדן, למאגר התפעולי. מתוך כ- 4 ק"מ צנרת שכבר הונחה חסרים רק עוד 200 מ'. החלה העבודה על מכון השאיבה, הוזמן הציוד הדרוש, והעבודה תמשך כל החורף.

בד בבד אנו נכנסים להילוך גבוה בעבודת הסיקול של הקרן הקיימת המתקרבת לסיומה השנה, וכך יתווסף שטח של 600-700 דונם מסוקל. כמו כן, אנו במגע עם מפעל "נטפים" בנוגע לרישות עילי של השטחים החדשים. את מבצע הרישות מרכז אסף מסר ולעזרתו עומד ברוס וויטהם, האחראי לעבודות בשטח של מפעל המים.

בקרב יוגש המשך דו"ח המסכם את ההשקעות שבוצעו עד עכשיו בהשוואה לתוכנית.

2. המשך הדיון בבעיות כח-אדם.

נשמע דו"ח על הנעשה בנושא כח-אדם מאז הפגישה האחרונה של וועדת המשק והדיון חולק לשני סעיפים:

א. המצב בטווח הקרוב -

לאור המצב הלחץ של מחלקת החמרון, נעשה מאמץ להעביר שני חברים מעובדי המפעל למחלקת החמרון לתקופה של 3-6 חודשים ונסיון דומה להעביר שני חברים העובדים במשק לעבוד במחלקת החמרון לתקופה של 3 חודשים. הודגש שוב הקושי במציאת חברים לעבוד במפעל וכן ההשלחות של פיגור בביצוע ההזמנות והנזקים הנגרמים עקב כך.

ב. הטווח הרחוק -

הועלו המלצות שונות לדרך הטיפול בבעיות מתמשכות בין היתר, חיוב חברים לתקופות עבודה מוגדרות. סוכם שהנושא יועבר למזכירות לדיון והמסקנות תובאנה לאסיפה.

לסיכום -

בעיות כח-אדם במשק נובעות משני גורמים עיקריים:

- (1) חוסר ידיים עובדות ברוב ענפי המשק והמפעל.
- (2) קושי להעביר חברים למוקדי לחץ (כגון המפעל) בגלל הענות שלילית של הרבה חברים.

בנוסף לפתרונות הדרושים במסגרת הנוכחית, הוועדה סיכמה שיש להקים צוות מצומצם שיבדוק את מבנה המשק בחקלאות ובתעשייה. הוטל על מיכאל ד' (כשיחזור לעבודה) ויוסי כץ להביא הצעות אופרטיביות לביצוע הבדיקה.

Mazel Tov

BIRTHDAYS *****

- 13.11 Douglas Arnold
Rafi Frank
Sharon Jackson
Zohar Devalt
- 14.11 Nimrod Sho'ar (grandson Amit/Gershman)
- 15.11 Max Chait
Nissim Buchbut
Tal Palma
Einat Palma
- 16.11 Carol Lopov
Dov Collett
- 18.11 Harvey Jackson
Ronen Forster
Ariel Abromov
Shlomi Abromov
- 19.11 Shaul Easton

ANNIVERSARIES *****

- 13.11 Rachel & Dudik Fuchs
Orit & Uri Cahana
- 14.11 Yanita & Ze'evi Nitzan
- 15.11 Tzila & Barak Ben-Reshef

MAZAL TOV

Parents Page

WHAT'S NEW??

=====

*** Well, at long last the heat wave seems to have broken and the first rains have fallen. The evenings are cooler and darker and soon winter will be upon us. So be prepared - out with your boots, coats and flashlights.....

*** From the cotton-pickers we were told that the last of the cotton fields was "wiped clean" exactly 24 hours before the rains came down.

*** Bruce, in charge of the Jordan Water Project said that due to the rain, digging of the reservoir (which is almost complete) had to stop. However, he continues, within a short time in dry weather, it will be possible to finish the work.

*** A big WELCOME HOME to Michael and Betty Doari from the U.S.A. where Michael underwent special heart treatment.

*** Speedy recoveries too, to Issy Devons and Yair (baby) Ben-Zeev, in Zefat, and to Gal Weisbort, who can be seen happily hopping around on crutches.

*** Our Factory recently acquired a new worker - a ROBOT from Japan. With this robot arrived a Japanese technician who was to set up the machine and coach those chaverim who are to operate it. But alas - the Japanese cannot speak a single word of English (or Hebrew!!) and he is accompanied by an Israeli technician who - yes, you guessed it - cannot speak a word of Japanese!!
So, I asked, how do they all get along?? It's very simple - all of them speak the "ROBOT LANGUAGE"!!

*** On Tuesday afternoon about 40 members of the 60's +++ club from Ayelet Hashachar visited Kfar Hanassi. They were shown the Factory and parts of the kibbutz and were then invited to the Moadon for a chat and a 'cuppa'. During the conversation one of the old-timers from Ayelet Hashachar whispered to Ilse that Mick Ellman (who was sitting opposite) looked very familiar, and asked if he had been a student at the school in Ayelet!!!!

*** Kabalat Shabat starts again this week and we would like to remind chaverim who do not want to participate in the ceremony to wait in the Moadon or downstairs so as not to create a commotion behind the closed doors.

*** From the carpentry shop - on Saturday they will be open from 10.00 to 13.00. During this time chaverim will be able to come down and make for themselves simple items of furniture. They expect that a great number of people will be interested in this service so ask everyone to be patient and wait their turn. Chaverim will be notified of the continuation of this service.

*** And in closing a big THANK YOU to all those chaverim and youngsters who put so much work into the preparation of last Friday's party for those going in and coming out, of the army. A most enjoyable time was had by all and how many of you recognised Gili Collins with his new hair style!!

S H A B A T S H A L O M
= = = = =

סכום משאל החברים - והחלטות להמשך

ראשית יש להבהיר מה טיבו של הגוף המטפל בעניין, ואשר אחראי לכל הפרסומים האחרונים בנושא זה. ובכך - זה גוף כולל את מרכז וו. חגים, מרכז וו. חרבות, נטע האחראית לסדור מקומות, וחברים אשר היו אחראים בשנים האחרונות וקבלת שבת ומוכנים ליטול חלק באחריות לכך בעתיד.

נוצרה למעשה וועדה אד חוק לנושא "קבלת שבת", שקיימה מספר ישיבות. נזכיר עוד כי וועדה זו אינה רואה עצמה מוסמכת להטיל שינויים מהחיקי לכת בנהלים, ואם כאלה דרושים - יידונו באסיפה. וכעת לגופו של העניין:

כתוצאה ממשאל החברים, שנענה ע"י כמחצית מחברי כפר הנשיא, התברר:

- (א) הרב המכריע של המשיבים מעוניין להשתתף בקבלת שבת.
- (ב) השיטה החדשה המוצעת (שהוסברה בפרוטרוט ולא נחזור עליה כאן) - בלתי רצויה לרוב המשיבים
- מסחי כיבות עקריות:

1. טענת הטכס מוקדמת מדי, (18.30; ואין אפשרות לאחרה במסגרת הצעה זו).
2. חשש מפיצול המשפחה.

לאור האמור לעיל, התקיימה ישיבה נוספת של ה"וועדה" והוחלט:

- (א) להוריד מהפרק את "ההצעה החדשה" ולהתחיל בהקדם עריכת קבלת שבת לפי הנהל המקובל, חוך נסיון רציני לתקן את הליקויים הקיימים ולשפר את הניתן לשיפור (איכות שמיעה ברמקולים, אופן ביצוע הטכס - לזוי לשירה וכו', בעיה כלי האוכל שאינם מספיקים ועוד).

- (ב) הוטכס כי בעיה קשה בניחוד נובעת מהעובדה שהרבה מאוד אנשים עומדים באיזור "הדלפק לשעבר" בשמן הטכס, וקשה לשמור על מינימום של שקט הכרחי לניהול הטכס באווירה נאותה.

לכן החלטנו לפנות אל הקהל החברים הנ"ל ולדרוש ולבל יעמדו במקום הנ"ל, בזמן הטכס.

יש שני מקומות אלטרנטיביים. הרחבה העליונה מול רחבת הכניסה.

זו אינה רואה עצמה מוסמכת להטיל שינויים מהחוקי לכת בנהלים, ואם כאלה דרושים - יידונו באסיפה. וכעת לגופו של העניין:

כחוצאה ממשל החברים, שנענה ע"י כמחצית מחברי כפר הנשיא, התברר:

- (א) הרב המכריע של המשיבים מעוניין להשתתף בקבלת שבת.
(ב) השיטה החדשה המוצעת (שהוסברה בפרוטרוט ולא נחזור עליה כאן) - בלתי רצויה לרוב המשיבים מסחי סיבות עקריות:

1. שעת הטכס מוקדמת מדי, (18.30; ואין אפשרות לאחרה במסגרת הצעה זו).

2. חשש מפיצול המשפחה.

לאור האמור לעיל, התקיימה ישיבה נוספת של ה"ועדה" והוחלט:

- (א) להוריד מהפרק את "ההצעה החדשה" ולהתחיל בהקדם עריכת קבלת שבת לפי הנהל המקובל, תוך נסיון רציני לתקן את הליקויים הקיימים ולשפר את הניתן לשיפור (איכות שמיעה ברמקולים, אופן ביצוע הטכס - לזוי לשירה וכו', בעיה כלי האוכל שאינם מספיקים ועוד).
(ב) הוסכם כי בעיה קשה בניחוד נובעת מהעובדה שהרבה מאוד אנשים עומדים באיזור "הדלפק לשעבר" בשמן הטכס, וקשה לשמור על מינימום של שקט הכרחי לניהול הטכס באווירה נאותה.
לכן החלטנו לפנות אל הקהל החברים הנ"ל ולדרוש ולבל יעמדו במקום הנ"ל, בזמן הטכס.
יש שני מקומות אלטרנטיביים. הרחבה העליונה מול כניסת חדר האוכל והמועדון.
יימצא חבר אשר יזכיר לקהל וידריכו להגיע למקומות האלה, ודלת חדר האוכל תסגר עד סוף הטכס.
(ג) לאור כל האמור לעיל, מצאה הוועדה כי יש צורך להעביר את הנושא לאסיפה, להחליטה - מחדש בדבר קבלת שבת בכלל ושינויים מתחייבים - בפרט. לכן למתן הזדמנות לחברים להעלות הצעות/מחשבות משלהם.

לכן הצעה מפורטת חוגש בהקדם.

קבלת שבת הבאה תתקיים החל מיום ששי 11.11 הבא אלנו לטובה.

שבת שלום!

ו.ו. אד חוק - קבלת שבת